

22 januari 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. K.A.M. van Kampen, advocaat te
's-Hertogenbosch,

tegen:

(wijlen) [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Orde der Augustijnen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 15 mei 2012. Op 29 mei 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van pater [naam] o.s.a., prior provinciaal.

Op 14 november 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur. Namens de Orde is verschenen pater [naam] voornoemd. Betrokkenen hebben hun standpunt toegelicht.

2. De klacht

2.1. Tijdens een schoolvakantie ging klager samen met zijn broer naar een kinderkamp. Aangeklaagde was daar één van de begeleiders. Toen klager op een keer uit de douche kwam, moest hij samen met een ander jongetje naakt op de knie van aangeklaagde komen zitten. Aangeklaagde streelde en tikte tegen de penis van klager en die van het andere jongetje en maakte er grapjes over. Ter zitting heeft klager verklaard dat aangeklaagde hem ook nog een keer op soortgelijke wijze heeft betast toen hij met hem alleen was. Voorts heeft aangeklaagde klager een keer een tongzoen gegeven. Klager herinnert zich daarvan nog dat hij goed kon proeven dat aangeklaagde sigaren rookte en dat hij dat vies vond.

2.2. Klager is door meerdere paters seksueel misbruikt. Klager had zowel tijdens zijn lagere school als in het voortgezet onderwijs problemen met leren in de zin van concentratieproblemen, afwezigheid, angstig zijn, onzekerheid en ongeloof. Hij heeft daardoor het middelbaar beroepsonderwijs niet afgerond. Verder had klager het gevoel buiten de samenleving te staan. Hij heeft van kinds af aan het gevoel gehad dat hij volwassenen niet kon vertrouwen. Het feit dat zijn eigen moeder hem niet geloofde toen hij het seksueel misbruik opbiechtte, heeft diepe sporen bij hem nagelaten. Klager heeft als gevolg daarvan zijn leven lang conflicten gehad, rechtszaken gevoerd en veel drugs gebruikt, zodat hij niet hoefde te voelen. Verder is klager, door het misbruik, wars van alles wat met autoriteit te maken heeft. Sinds [naam] is klager niet meer in staat om te werken doordat het seksueel misbruik in alle hevigheid aan de oppervlakte is gekomen. Klager is in therapie.

2.3. Klager wenst erkenning te krijgen van het feit dat hij seksueel misbruik is en hoopt voorts te bereiken dat het seksueel misbruik binnen de Kerk wordt uitgeroeid.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De prior heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Aangeklaagde woonde en werkte vanaf [jaar] in [plaats] onder andere als docent aan diverse Lagere Technische Scholen en als directeur van Jongensclub [naam], waarvoor hij zomerkampen organiseerde. De prior stelt dat in de archieven geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik door aangeklaagde, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. Enkele medebroeders van aangeklaagde hebben tegenover de prior verklaard, dat zij wel hebben gezien dat aangeklaagde veel met kinderen en jongeren optrok, maar dat zij geen weet hadden van seksueel misbruik door aangeklaagde. Inmiddels zijn tegen aangeklaagde nog twee andere klachten (2012T637 en 2012T881) binnengekomen.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt het verhaal van klager ondersteund door de andere klacht en de melding die

tegen aangeklaagde zijn ingediend. Bij die klacht en melding is eveneens sprake van betastingen door aangeklaagde tijdens het zomerkamp of op de jongensclub.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas ongeveer dertien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon die hij had moeten kunnen vertrouwen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Prior van de Orde der Augustijnen de klacht gegrond te verklaren, het leed van klager te erkennen en oprecht spijt te betuigen aan klager.

Dit advies is vastgesteld op 22 januari 2013 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en prof. dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Prior van de Orde der Augustijnen en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de prior binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de prior daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de prior.